

Bratia a sestry,

dnešný text nás privádza do dôb dávno minulých. Prvých jedenásť kapitol 1. knihy Mojžišovej sa tiež príznačne označuje jedným názvom „pradejiny“. Biblické texty nevznikli tak, ako ich dnes máme my zoradené v Biblii. Práve dnešný text patrí medzi tie mladšie. Vznikol neskôr, ako iné časti Mojžišových kníh a opisuje to, čo bolo na začiatku. Boh stvoril celý svet a ľudí. Muž žil v harmónii so ženou, človek s človekom a tiež s Bohom. Boh je dobrý a dobré je všetko, čo robí. Do tejto dokonalej harmónie vstúpil diabol-pokušiteľ a ľudská neposlušnosť.

Keď sme preberali verše, ktoré hovorili o tom, ako diabol pokúšal Krista, mohli sme vidieť, že diabol neváha citovať Božie slovo. Nielen že ho citoval, ale aj prekrúcal. Takto konal diabol už na počiatku. Hneď prvou vetou, ktorou sa prihovoral Eve, prekrútil Božie slovo. Boh postavil človeka do záhrady a povedal mu: „Zo všetkých stromov záhrady smieš jesť, ale zo stromu poznania dobra a zla nesmieš jesť, lebo v deň, keď budeš z neho jesť, istotne zomrieš.“ Boh obdaril človeka všetkým ovocím a len jeden strom bol zakázaný.

Tu sa chvíľu zastavme. Už na tomto prvom Božom príkaze môžeme pekne vidieť, prečo Boh dáva človeku zákon. Božie prikázania nemajú za cieľ obmedziť ľudskú slobodu. Keď Boh niečo zakazuje, je to preto, aby nás chránil. Keď budú jesť z toho stromu, zomrú. Boh vydal svoj prvý zákaz, aby zachránil ľudský život. Tak ako bol strom poznania dobra a zla uprostred záhrady, aj uprostred našich životov je plno toho, čo nám škodí. Boh nás skrze svoje slovo vedie preč od zahynutia. Skrze Slovo, zachytené v Biblii a zjavené v Ježišovi Kristovi, nás Boh vedie k životu.

Nejaký špekulant by sa mohol opýtať: Prečo Boh dával takýto strom do záhrady? A keď už tam bol, prečo ho Boh neohradil ostnatým drôtom a nedal tam nejakú veľkú výstražnú tabuľu s lebkou a prekríženými hnátmi? Nuž jedna odpoveď na takúto otázku je tá, že Boh môže robiť, čo chce a všetko, čo robí je dobré a keď to tak urobil, veríme, že to bolo dobré. Druhá odpoveď je tá, že Boh stvoril človeka bez hriechu a ako taký mal človek úplnú slobodu. Bolo by to veľmi jednoduché, aby to, čo je zlé, bolo nejakým spôsobom nedostupné. Ani v živote to tak nefunguje. Ved' sme obklopení rôznymi zlými a škodlivými vecami. Je tu plno pokušení a lákadiel. Veľakrát jediné meritko, ktoré nám ukazuje, čo je dobré, je Božie slovo. Boh hovorí k ľuďom, aby ich priviedol k záchrane. To je veľmi vzácné!

Diabol Božie slovo, ktoré nás vedie k záchrane, prekrúca, aby nás priviedol do zatratenia. „Či naozaj riekol Boh: Nesmiete jesť zo žiadneho rajskeho stromu?“ Eva možno mala urobiť to, že vôbec nemala reagovať na diablove slová. Kto si začína s diablom, hoci to na začiatku nevyzerá nijak hrozivo, či nebezpečne, zle dopadne! Raz som počul vetu: „Daj diablovi palec a on si vezme celú ruku.“ Poviete, že aj Ježiš sa

rozprával s diablom, ale medzi Ježišom a človekom je rozdiel. Ježiš vždy odpovedal na diablove slová citátom z Biblie. Aj Eva opravuje diabla a cituje Hospodinov príkaz.

Diabol pokračoval ďalej a tentoraz priamo tvrdí o Božom slove, že je to klamstvo. „Vôbec nezomriete; ale Boh vie, že v ten deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a budete ako Boh; budete vedieť, čo je dobro a čo zlo.“ Byť ako Boh: To sa môže diať dvomi spôsobmi. Prvý je pokorný a vychádza z viery. V Písme nachádzame príkazy ako „Buďte svätý, lebo aj ja som Svätý“ alebo že máme byť „dokonalí v láske“. V tomto zmysle chcieť byť ako Boh nie je zlé. Je to naopak žiadúce. Ježiš je náš vzor, ktorý máme napodobňovať. Druhá možnosť je pyšná a vychádza z ľudskej vôle. Byť ako Boh: mať moc, ovládať iných, nemať nad sebou žiadneho Pána. Byť sám sebe pánom a na nikoho nebrať ohľad. Robiť si len to, čo uznám za vhodné. Vykonať všetko, čo sa mi vidí dobré.

Túto druhú možnosť nachádzame v konaní človeka, Adama a Evy. Tu by ma mohol niekto opraviť: „Nie Adama a Evy, ale Evy a Adama. Veď to Eva prvá ochutnala a potom podala ovocie svojmu mužovi.“ Aj v dnešnom biblickom texte majú svoj pôvod vtipy proti ženám. Dokonca existuje príslovie: „Kde nemôže diabol, tam pošle ženu.“ Mnohí sa hádajú, kto zhrešil prvý, či Eva alebo Adam. Avšak pravda je taká, že takéto úvahy nemajú v dnešnom texte miesto. Proti Bohu zhrešil človek, muž aj žena. „Žena vzala ovocie a jedla a dala aj svojmu mužovi, ktorý bol s ňou.“ Adam tam bol s Evou. Mohol zasiahnuť, mohol hada zašliapnuť a porozprávať sa s Evou. Adam v rozhodujúcej chvíli mlčal a pasívne sa podriadil okolnostiam. Boh stvoril človeka, ako muža a ženu. Pred Bohom nemá nikto prednosť. Rovnako sme všetci pred Bohom hriešni, ako muži, tak ženy.

Keď zjedli ovocie, čo sa stalo? Diabol povedal – otvoria sa vám oči a im sa otvorili oči. No všetko ostatné už nebola pravda. Jediné, čo nasledovalo bolo to, že zistili, že sú nahí. Diablove slová môžu vyzeráť pekne, lákavo, dokonca aj nábožne, ale vždy sú to klamstvá a jeho zámerom je škodiť ľuďom. Pán Ježiš správne o diablovi povedal, že je to luhár a otec lži.

Adam a Eva zhrešili a hneď jasne videli svoje stanovisko pred Bohom. Pred Bohom nemajú nič. Hoci je človek v takejto bezútešnej situácii, Boh koná dielo záchrany. Spoliehajme sa iba na Boha. Počúvajte Jeho slovo a nechajte sa ním viesť k záchrane a životu večnému. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v Liste Efezským v 6. k.:

Napokon posilňujte sa v Pánovi a v moci Jeho sily. Oblečte sa do celej výzbroje Božej, aby ste mohli obstáť proti úkladom diabla. Veď náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám a mocnostiam, proti pánom sveta tejto temnosti, proti zlým duchom v nebesiach. Preto vezmite na seba celú výzbroj Božiu, aby ste mohli odolať v zlý deň, všetko prekonať a obstáť.

Milosť nášho Pána Ježiša Krista, láska Božia a účasť Duchu Svätého so všetkými vami. Amen.